

February 28, 2025

To Whom It May Concern:

The following discussion includes my assessment of Akmoldir Tlepbergen's dissertation work to date.

I had the pleasure of reading Ms. Tlepbergen's early work during the fall semester of 2019 when she visited Ohio University for her research. She has made great progress since then with a thorough literature review relating to her study of Kazakh themes in the works of Russian and Western publicists during the second half of the 19th Century. She has thoughtfully delved into her review of journalistic articles, travel notes, novels, novellas, poems, literature and essays. Her work provides a detailed and comprehensive analysis and discussion of such discourse on Kazakhstan.

I find that she has been successful in clarifying and developing theoretical and methodological foundations of the study of Russian and foreign writings during this period. She includes the work of political exiles who wrote about Kazakh subjects. She has analyzed the evolution of Kazakh writings and identified factors influential in the formation of such. She has also synthesized the various types of genres of literary and artistic criticism, reinforcing findings previously studied by social scientists, identifying some common characteristics.

Her historical and retrospective study has found that such writings and journalism during this period was not ideologically consistent or monolithic. Further, she notes that foreign authors for the most part failed to move from broad generalizations to a more desirous study of Kazakh reality, that stereotypes were perpetuated, including ethnic prejudice.

She covers the general history of her topic and time period. This overview was brief but certainly acceptable for a doctoral dissertation. It can be difficult to capture such a large amount of information and necessary context into one dissertation or monograph. As such, scholars who do this well are true journeymen to be admired and studied.

Chapter One covers the political and social scene through the eyes of foreigners. This includes writings and journalism within the context of the Russian press coverage of Kazakh themes. Chapter two addresses the "psychological reality" of the Kazakh people through the works of Western European published work, including themes of Anglo-Russian rivalry in the foreign literature during Kazakhstan's accession to Russia.

Chapter three focuses on the data of Western European published work on, among other areas, the Kazakh resistance to colonial oppression. In this chapter, Ms. Tlepbergen is particularly successful in her use of examples and qualitative analysis to illustrate her points. Particularly notable, Akhmet Baitursynov's sad and emotional "23 lamentations," which is connected to the specific history of the day, the defeat of the uprising. It is also noted that the dissertation addresses the work of the famous Jules Verne using a new and refreshing lens. Yet another strong use of a qualitative scholar's reflexivity, Ms.

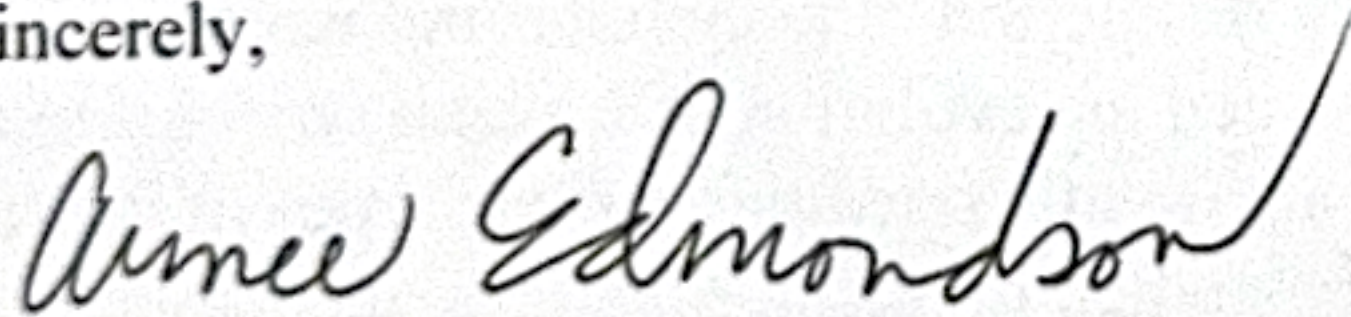
Tlepbergn writes: "Rummaging through the yellowed archival papers, you involuntarily come to the idea that Jules Verne could take the image of Ivan Ogarev as a political land Afghan – Decembrist, retired Colonel M. I. Muravyov-Apostle, Polish philomatant Joseph Gerbrug, fugitive officer Nikolai Gubin or one of those who joined the Military Council of Kenesary at that time."

And I agree with Ms. Tlepbergen, the Jules Verne work under study here, in particular, work relating to the nature of the National Liberation Movement would indeed make an important topic for further research. Ms. Tlepbergen's analysis and discussion of the situation of Kazakh women is particularly important to modern historians as well. This is another area that certainly should be the subject further scientific inquiry.

In sum, Ms. Tlepbergen has indeed identified an important topic for her dissertation, one that journalists, artists, writers and others can use to help understand where we have come and where we are going in our written work about this place and this time. If we do not know our history, we live the life of children – we have the minds of children. And who wants merely childish notions of our journalism, our literature and our art?

Impressively, Ms. Tlepbergen's primary provisions, ideas and conclusions have been presented at four different scientific and practical conferences internationally as well as resulting in eight published works. I look forward to reading more of Ms. Tlepbergen's work.

Sincerely,

Aimee Edmondson, Ph.D.
Professor, E.W. Scripps School of Journalism
Associate Dean, Scripps College of Communication
Ohio University
Athens, Ohio, USA
edmondso@ohio.edu
(901) 299-4219

Огайо университеті
Скриппс коммуникация университеті

2025 жылғы 28 ақпан

Кімге қатысты:

Төменде ұсынылып отырған мәтінде Ақмөлдір Тлепбергеннің диссертациялық жұмысына жасалған бағалауым қамтылған.

2019 жылдың күзгі семестрінде Ақмөлдір Тлепберген Огайо университетіне ғылыми зерттеу сапарымен келген кезде оның алғашқы ғылыми жұмыстарымен танысу мүмкіндігіне ие болдым. Содан бері ол 19 ғасырдың екінші жартысында жарық көрген орыс және батыс публицистерінің еңбектеріндегі қазақ тақырыбына арналған әдеби шолу арқылы айтарлықтай жетістіктерге жетті. Зерттеу барысында автор мерзімді басылымдардағы мақалалар мен очерктерді, сапар жазбаларын, көркем прозалық және поэзиялық туындыларды, әдеби-сын және эссе жанрларын жүйелі түрде қарастырып, Қазақстан туралы қоғамдық-саяси дискурстың жан-жақты әрі терең талдауын ұсынған.

А.Тлепберген осы кезеңдегі орыс және шетел әдебиетінің теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындау мен дамытуда нәтижелі жұмыс атқарған. Ол қазақ тақырыбына жазған саяси жер аударылған қаламгерлердің шығармаларын назарға алып, қазақ жазба мұраларының қалыптасуына ықпал еткен факторларды саралаған. Сонымен қатар, әртүрлі әдеби және публицистикалық жанрларды зерделей отырып, бұрын әлеуметтік ғылымдарда айтылған тұжырымдарды бекіте түсіп, ортақ сипаттарды анықтаған.

Оның тарихи-ретроспективтік зерттеуі бұл кезеңдегі шығармалар мен журналистиканың идеологиялық тұрғыдан біртекті болмағанын, әркелкі және жүйесіз сипатта жазылғанын көрсетеді. Сонымен қатар, А.Тлепберген көптеген шетелдік авторлардың қазақ шындығын кең көлемде түсінуге емес, жалпылама тұжырымдар жасауға бейім болғанын, мұндай еңбектерде көбінесе қалыптасқан стереотиптер мен ұлтқа қатысты таптаурындар орын алғанын атап өтеді.

Автор тақырып пен тарихи кезеңді жалпылама сипатта қамтығанымен, бұл мазмұн докторлық диссертацияға қойылатын талаптарға сәйкес келеді. Ауқымды деректер мен тарихи-контекстуалдық материалды бір еңбекте жинақтап ұсыну оңай емес. Сондықтан мұндай ғылыми ізденістерді жүргізетін зерттеушілер шын мәнінде лайықты бағалануы тиіс.

Бірінші тарауда қазақ тақырыбының орыс баспасөзіндегі көріністері мен сол кезеңдегі саяси-әлеуметтік жағдай шетелдік қаламгерлердің көзімен сипатталады. Екінші тарау батысеуропалық басылымдарда жарық көрген еңбектер негізінде қазақ халқының «психологиялық болмысын» ашуға бағытталған. Бұл бөлімде Қазақстанның Ресейге қосылуы кезеңіндегі ағылшын-орыс бәсекелестігі мәселелері де қарастырылады.

Үшінші тарау — Батыс Еуропа зерттеулеріндегі қазақтардың отарлық езгіге қарсы күресіне арналған мәліметтерге негізделеді. Бұл тарауда автор нақты мысалдар мен сапалық (квалитативтік) әдістерді тиімді қолдана отырып, өз ой-тұжырымдарын дәйекті дәлелдейді. Мәселен, Ахмет Байтұрсынұлының тарихи мәні терең «23 жоқтау» атты шығармасы сол дәуірдің ауыр оқиғаларымен тығыз байланыстырылып талданады. Сондай-ақ, Жюль Верннің шығармашылығы жаңа ғылыми-теориялық тұрғыдан қарастырылып, зерттеуге тың серпін береді. А.Тлепберген бұл тұрғыда былай деп жазады:

«Сарғайған мұрағат құжаттарын ақтара отырып, еріксіз Иван Огаревті саяси жер аударылған ауған – декабрист, отставкадағы полковник М.И. Муравьев-Апостол, поляк филومات Жозеф Гергруг, қашқын офицер Николай Губин немесе сол кездегі Кенесары ханның Әскери кеңесіне мүше болған тұлғалардың бірі ретінде елестетесің».

Мен А.Тлепбергеннің Жюль Верн шығармашылығына қатысты ұстанымын қолдаймын. Ұлттық азаттық қозғалыс тақырыбы бойынша жүргізілген бұл зерттеу келешекте тың ғылыми ізденістерге арқау болуға әбден лайық. Сонымен бірге, автордың қазақ әйелдерінің тарихи жағдайына қатысты тұжырымдары қазіргі тарихшылар үшін де маңызды болып табылады. Бұл мәселе де болашақта тереңірек зерттелуі тиіс өзекті бағыттардың бірі.

Қорытындылай келе, Ақмөлдір Тлепберген өзінің диссертациялық еңбегі үшін өзектілігі жоғары тақырыпты таңдай білген. Бұл жұмыс журналистерге, әдебиетшілерге, өнертанушыларға өткенімізді саралап, қазіргі даму жолымызды терең түсінуге мүмкіндік береді. Егер біз өз тарихымызды білмесек, баланың санасымен өмір сүреміз. Ал кім өз журналистикасы мен әдебиеті, өнері жайлы балаша, үстірт түсінікпен шектелгісі келеді?

Айта кетерлік жайт, А.Тлепбергеннің негізгі ғылыми тұжырымдары мен қорытындылары төрт халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияда баяндалып, сегіз ғылыми жарияланымда жарық көрген. Мен оның болашақта жарық көретін еңбектерін асыға күтемін.

Құрметпен,

/қолы бар/

Айми Эдмондсон, PhD

Журналистика профессоры,

Огайо университеті,

Скриппс коммуникация колледжі,

деканның орынбасары

Электронды пошта: edmondso@ohio.edu

Телефон: (901) 299-4219

Афина, Огайо, АҚШ

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы
Он жетінші сәуір екі мың жиырма бесінші жыл
Құжаттың ағылшын тілінен қазақ тіліне аударма мәтінін аудармашы Кенжетаева
Диана Серікболовна орындады.

Қолы.....*Кенжетаева Диана Серікболовна*.....

ИП «TRANSLATION SERVICES PRO»
ЖСН/ИИН 890416450513
Кенжетаева Диана
Аудармашы/Переводчик
Сот: +7 747 580 89 48

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы
Жиырма бірінші сәуір екі мың жиырма бесінші жыл, мен **Мусатаева Айгерим
Максатовна**, Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің берілген
№21015147-саны 15 сәуірде 2021 жылы лицензиясының негізінде әрекет жасаушы
Алматы қаласы нотариусы аудармашының **Кенжетаева Диана Серікболовна**
қолының түпнұсқалығын куәландырамын. Аудармашының жеке басы анықталды,
қабілеттілігі және өкілеттілігі тексерілді.

Тізілімде № 2490 тіркелді
Өндірілді: 2084 теңге
Нотариус

Сатқ

Немірленген және баулықталған
Пронумеровано и прошнуровано
парақта/стр.

ST8507106250421141528H88911B

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия